

Súd: Okresný súd Stará Ľubovňa
Spisová značka: 2Ps/4/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8519200584
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 02. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Danka Majdáková
ECLI: ECLI:SK:OSSL:2020:8519200584.5

Uznesenie

Okresný súd Stará Ľubovňa v statusovej veci osoby o spôsobilosti ktorej sa koná: N. T., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom N. XXX/XX, XXX XX S., zastúpený procesným opatrovníkom Mestom Podolíneec, v konaní o obmedzenie spôsobilosti na právne úkony, takto

rozhodol:

- I. Súd konanie z a s t a v u j e.
- II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.
- III. Štát nemá nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Uznesením sp. zn. 2Ps/4/2019 zo dňa 29.5.2019 súd začal konanie z úradnej povinnosti o spôsobilosti na právne úkony N. T., na podnet súdu na podklade skutočností vyplývajúcich z konania vedeného tunajším súdom sp.zn. 6C/7/2019.
2. Súd uznesením sp. zn. 2Ps/4/2019 zo dňa 29.5.2019 ustanovil osobe o spôsobilosti ktorej sa koná procesného opatrovníka v zmysle § 240 ods. 1 C.m.p. a to Mesto Podolíneec.
3. Následne súd poučil účastníkov konania o ich procesných právach a povinnostiach, predovšetkým poučil osobu o spôsobilosti ktorej sa koná N. T. podľa § 241 C.m.p., poučenie mu bolo doručené dňa 26.6.2019.
4. Na posúdenie zdravotného stavu N. T. súd nariadil znalecké dokazovanie znalcom z odboru zdravotníctva a farmácia, odbor psychiatria a znaleckým dokazovaním poveril MUDr. Beátu Kontrovú.
5. Zo záverov znaleckého posudku č. 37/2019 zo dňa 20.9.2019, ktorý vypracovala MUDr. Beáta Kantorová, znalkyňa v odbore zdravotníctvo a farmácia, odvetvia psychiatria vyplýva, že u osoby o spôsobilosti ktorej sa koná, N. T., že znalkyňa počas vyšetrenia prejavy duševnej choroby v zmysle psychózy a demencie, ktorá by mala vplyv na kritičnosť, chápanosť a úsudok nezistila. Osobná štruktúra menovaného je v súčasnosti simplexná, s organickými zmenami, na čom sa spolupodieľajú vek so zmenami CNS - aterosklerotické zmeny, jedná sa však o prirodzený proces starnutia, bez patológie, bez známk demencie. Menovaný má plne zachované rozpoznávacie aj ovládacie schopnosti, dokáže rozpoznať a ovládať svoje konanie. U menovaného nie je dôvod na obmedzenie spôsobilosti na právne úkony, je plne schopný vykonávať všetky právne úkony, je schopný sám sa zastupovať pred súdmi a inými orgánmi verejnej moci, uzatvárať zmluvy akéhokoľvek druhu, udeľovať plné moci, preberať dôchodok a iné sociálne dávky, preberať doporučené listové zásielky, disponovať finančnou hotovosťou, disponovať hnutelným a nehnuteľným majetkom, vyslovovať informovaný súhlas s poskytovaním zdravotnej starostlivosti, ako v ústavnej tak aj v ambulantnej forme, voliť, kandidovať vo voľbách do volených orgánov, rozhodovať o mieste svojho trvalého a prechodného bydliska.

6. Pojednávania vytyčeného na deň 18.2.2020 sa procesný opatrovník nezúčastnil, napriek tomu, že predvolanie mu bolo riadne a včas doručené, svoju neúčast' nijakým spôsobom neospravedlnil, preto súd v súlade s § 180 C.s.p. pojednával v jeho neprítomnosti.

7. Osoba o spôsobilosti ktorej sa koná, N. T., na pojednávaní uviedol, že sa cíti byť spôsobilý na všetky právne úkony, nevidí dôvod aby na realizáciu nejakého právneho úkonu bol obmedzený. Vie sa sám zastupovať, vie vyhodnotiť obsah rozhodnutí, resp. listín, pozná hodnotu peňazí, vie s nimi hospodáriť, vie disponovať svojím majetkom. Vie čo je pre neho najlepšie pokiaľ ide o jeho zdravotný stav, vie užívať lieky.

8. Súd vykonal dokazovanie výsluchom osoby o spôsobilosti ktorej sa koná, znaleckým dokazovaním vrátane výsluchu znalkyne na základe čoho ustálil tento skutkový stav:

9. Na základe skutočností, ktoré vyšli na javo v konaní vedenom tunajším súdom pod sp. zn. 6C/7/2019 súd začal konanie ex offo o spôsobilosti na právne úkony N. T.. Zo znaleckého posudku, vypracovaného MUDr. Beátou Kontrovou, znalkyňou v odbore zdravotníctvo a farmácia, odvetvia psychiatria mal súd preukázané, že N. T. netrpí duševnou chorobou v zmysle psychózy a demencie, ktorá by mala vplyv na kritičnosť, chápanosť a úsudok, a teda u menovaného nie je dôvod na akékoľvek obmedzenie spôsobilosti na právne úkony. Na týchto záveroch znalkyňa zotrvala aj pri svojom výsluchu na pojednávaní.

Právne posúdenie vecí:

10. Podľa § 8 ods. 1 Obč. zák. spôsobilosť fyzickej osoby vlastnými právnymi úkonmi nadobúdať práva a brať na seba povinnosti (spôsobilosť na právne úkony) vzniká v plnom rozsahu plnoletosťou.

11. Podľa § 10 ods. 1 Obč. zák. ak fyzická osoba pre duševnú poruchu, ktorá nie je len prechodná, nie je vôbec schopná robiť právne úkony, súd ju pozbaví spôsobilosti na právne úkony.

12. Podľa § 10 ods. 2 Obč. zák. ak fyzická osoba pre duševnú poruchu, ktorá nie je len prechodná, alebo pre nadmerné požívanie alkoholických nápojov alebo omamných prostriedkov či jedov je schopná robiť len niektoré právne úkony, súd obmedzí jej spôsobilosť na právne úkony a rozsah obmedzenia určí v rozhodnutí.

13. Podľa § 243 ods. 1 zákona č. 161/2016 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len C.m.p.) v konaní o spôsobilosti na právne úkony súd rozhoduje

- a) obmedzení spôsobilosti fyzickej osoby na právne úkony,
- b) zmene obmedzenia spôsobilosti fyzickej osoby na právne úkony,
- c) navrátení spôsobilosti fyzickej osoby na právne úkony.

14. Podľa § 239 C.m.p. ten, o koho spôsobilosti sa koná, má v konaní spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu.

15. Podľa § 247 ods. 1 C.m.p. ak nie sú splnené podmienky na obmedzenie spôsobilosti, zmenu obmedzenia spôsobilosti alebo navrátenie spôsobilosti, súd konanie zastaví.

16. Spôsobilosť na právne úkony fyzických osôb vyjadruje oprávnenie jej nositeľa vlastným konaním robiť právne úkony. Je tak významnou právnou kategóriou vo sfére hmotného práva, no súčasne bezprostredne ovplyvňuje aj rozsah spôsobilosti samostatne konať pred súdom. Spôsobilosť na právne úkony je predpokladom privátnej autonómie subjektov. Zásah do spôsobilosti na právne úkony je potrebné vnímať ako zásah do osobnej integrity človeka, teda aj do práv garantovaných Listinou základných práv a slobôd a tiež Ústavou SR ako aj širokým spektrom medzinárodných dohovorov, ktorými je Slovenská republika viazaná. Zásahy do spôsobilosti na právne úkony človeka súvisia v zmysle platnej a účinnej právnej úpravy Obč. zák. s duševnou poruchou, ktorá je určitej intenzity a nie je len prechodná. Inštitút obmedzenia spôsobilosti na právne úkony nie je sankciou ale opatrením slúžiacim predovšetkým na ochranu záujmov samostatných fyzických osôb, ktoré pre svoj duševný stav nie sú schopné robiť s dostatočnou vlastnou zodpovednosťou právne úkony. Hoci stav de lege lata § 10 Obč. zák. umožňuje pozbaviť fyzickú osobu spôsobilosti na právne úkony, nadobudnutie účinnosti C.m.p.

(procesnej úpravy) tento postup už vylučuje. Ak má byť zásah do spôsobilosti na právne úkony „formou ochrany“ predovšetkým osoby, ktorej sa týka, nie je ju možné zbaviť spôsobilosti konať v bežných veciach každodenného života.

17. Keďže z výsledkov vykonaného dokazovania vyplynulo, že u osoby o spôsobilosti ktorej sa koná, N. T. nie sú dôvody na obmedzenie spôsobilosti na právne úkony, súd v súlade s § 247 C.m.p. konanie zastavil.

Trovy konania

18. Podľa § 52 C.m.p. žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

19. Podľa § 251 ods. 1 C.m.p. trovy dôkazov platí štát.

20. O trovách konania účastníkov súd rozhodol podľa § 52 C.m.p. tak, že žiaden nemá nárok na náhradu trov konania. Štát platil trovy znaleckého dokazovania, v zmysle § 251 C.m.p. trovy dôkazov v konaní o spôsobilosti na právne úkony platí štát, preto súd vyslovil, že štátu právo na náhradu trov konania nepriznáva.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie (§ 355 ods. 1 C.s.p.).

Odvolanie môže podať účastník, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 C.s.p.).

Prokurátor môže podať odvolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 361 ods. 1 C.s.p.).

Odvolanie sa podáva v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorému rozhodnutiu smeruje. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 362 ods. 1 C.s.p.).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 C.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 C.s.p.).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. (§ 62 ods. 1,2 C.m.p.)

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy. (§ 63 C.m.p.)

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Osoba o spôsobilosti ktorej sa koná, Štefan Zamkovský sa právo podať odvolanie vzdal, čo potvrdil do zápisnice súdu.